

UN MÓN DE SONS **D**

Germán Monferrer Quintana
Juan Ángel Picazo López

Disseny portada: Nina Lloréns
Il·lustracions i maquetació: Esperança Martínez Molina

© Tabarca Llibres, SL

© Germán Monferrer Quintana
Juan Ángel Picazo López

I.S.B.N.: 978-84-8025-405-2
Depòsit legal: V-510-2016

Impressió:
Impressa.es

Edita:
Tabarca Llibres, SL
Av. Ausiàs March, 184
Tel.: 96 318 60 07
www.tabarcallibres.com
46026 VALÈNCIA

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

ÍNDIX

UNITAT 1

Música teatral. *La música en les arts escèniques* 6

UNITAT 2

Banda sonora. *Música i cinema* 36

UNITAT 3

L'art de la improvisació. *El jazz* 70

UNITAT 4

La música de les noves generacions. *Pop-Rock* 100

UNITAT 5

Aires de renovació en la música popular espanyola. *Pop-Rock a Espanya* 134

UNITAT 6

La música al servei del consumisme. *Música i publicitat* 174

Relació d'interpretacions amb base musical i orquestracions 204

Relació d'audicions 205

UN MON DE SONS D

UNITATS	1. CONTEXTOS CULTURALS I MUSICALS. ESCOLTA
UNITAT 1 MÚSICA TEATRAL La música en les arts escèniques	<ol style="list-style-type: none">1. El teatre i la tragèdia grega2. L'òpera3. La sarsuela4. Danses i ballet5. Els musicals Activitats 38 projeccions 19 audicions
UNITAT 2 BANDA SONORA Música i cinema	<ol style="list-style-type: none">1. Funcions de la banda sonora2. Relació de la música amb la imatge3. Composició d'una banda sonora4. Evolució de la música cinematogràfica5. La música de cine a Europa Activitats 35 projeccions 36 audicions
UNITAT 3 L'ART DE LA IMPROVISACIÓ El jazz	<ol style="list-style-type: none">1. Introducció al jazz2. Els precedents3. Els inicis del jazz4. a 11. Del swing a l'actualitat12. El jazz a Espanya13. El jazz simfònic Activitats 31 projeccions 37 audicions
UNITAT 4 LA MÚSICA DE LES NOVES GENERACIONS El pop-rock	<ol style="list-style-type: none">1. Els precedents2. Anys 50. Els inicis3. Anys 60. La dècada de la creativitat4. Anys 70. Els grans espectacles5. Anys 80. Noves tendències6. Anys 90. La ràpida difusió de la música7. Nou mil·lenni. Diversitat d'estils Activitats 52 projeccions 48 audicions
UNITAT 5 AIRES DE RENOVACIÓ EN LA MÚSICA POPULAR ESPANYOLA El pop-rock a Espanya	<ol style="list-style-type: none">1. Anys 50. Una tímida aparició del rock-and-roll2. Anys 60. L'efervescència del pop espanyol3. Anys 70. La música de la transició4. Anys 80. La dècada de la creativitat5. Anys 90. La maduresa de la música6. Nou mil·lenni. La convivència de diferents estils Activitats 53 projeccions 40 audicions
UNITAT 6 LA MÚSICA AL SERVEI DEL CONSUMISME Música i publicitat	<ol style="list-style-type: none">1. Antecedents publicitaris2. Possibles motivacions d'un consumidor3. Diversos grups de consumidors4. El llenguatge del color5. El màrqueting6. L'ús de la música en la publicitat Activitats 39 projeccions (llibre) 26 projeccions (quadern) 4 audicions

2. MÚSICA I TECNOLOGIA	3. CREACIÓ MUSICAL	4. INTERPRETACIÓ MUSICAL
<p>Editor de partitures Noteflight Crear usuari Registrar-se Buscar partitures editades por altres usuaris</p>	<p>Línies i espais addicionals Figures i silencis</p>	<p><i>Over the Rainbow</i> (a 2 veus) (instrumentació ORFF) <i>Grease. El musical</i> <i>El més fonamental</i> (toquem i cantem) <i>Beauty and the Beast</i> (toquem i cantem)</p>
<p>Editor de partitures Noteflight Accedir al nostre compte Començar a crear una partitura nova</p>	<p>El compàs Compassos simples Compassos compostos</p>	<p><i>Pirates del Carib</i> (a 2 veus) <i>La llista de Schindler</i> <i>La conquesta del paradís</i> <i>Colours of the Wind</i> (toquem i cantem)</p>
<p>Editor de partitures Noteflight Inici en la nova partitura Escollim pentagrama Escrivim en el pentagrama Escollim l'indicador de compàs</p>	<p>Escales To i semitò Graus de l'escala</p>	<p><i>The Entertainer</i> <i>Blue Moon</i> (toquem i cantem) (instrumentació ORFF) <i>What a Wonderful World</i> (a 2 veus) <i>In the Mood</i></p>
<p>Editor de partitures Noteflight Escrivim una partitura Posem les notes musicals Punts Alteracions Copiar i enganxar compassos</p>	<p>Les alteracions El semitò Semitò diatònic Semitò cromàtic</p>	<p><i>Always on My Mind</i> (versió Elvis Presley i Pet Shop Boys) <i>Smoke on the Water</i> (a 2 veus) <i>Where the Streets Have No Name</i> <i>I Will Survive</i> (toquem i cantem)</p>
<p>Editor de partitures Noteflight Posem lletra a una partitura Escrivim la partitura Escrivim la lletra Per acabar</p>	<p>Intervals Interval melòdic Classificació dels intervals</p>	<p><i>Black Is Black</i> <i>Todo tiene su fin</i> (toquem i cantem) (instrumentació ORFF) <i>Hijo de la luna</i> <i>A quién le importa</i></p>
<p>Editor de partitures Noteflight Notes lligades Escrivim la partitura Velocitat metronòmica Signes de prolongació Indicadors de dinàmica Reguladors</p>	<p>Interval harmònic Classificació dels intervals Tipus d'acords</p>	<p><i>La cançó del Cola Cao</i> (toquem i cantem) <i>El Almendro</i> (toquem i cantem) <i>La guerra dels mons</i> <i>Antarctica</i></p>

1. Música teatral

La música en les arts escèniques

La capacitat que té la música de crear ambients i expressar sentiments ha fet que forme part de moltes de les manifestacions teatrals i escèniques.

Des de l'Antiguitat, la música ha estat usada com a element social, que formava part de rituals màgics i religiosos, així com de diversos tipus de cerimònies, festejos, etc.

En totes les cultures antigues, el teatre va nàixer unit a la música. A l'antiga Grècia es realitzaven espectacles públics en què es barrejava la mitologia, la política, els sentiments, la música, la dansa i la poesia.

Més endavant, a Europa, es va desenvolupar un teatre preferentment parlat i la música va deixar de ser un element essencial en aquest tipus de representacions. D'aquesta manera, en el segle XVII va sorgir l'òpera com un gènere teatral específic i, més tard, a Espanya, la sarsuela.

D'altra banda, la relació tan estreta que existeix entre la música i la seua expressió gestual i de moviment també donà lloc a un altre gènere teatral específic: el ballet o, el que és el mateix, el teatre dansat, en el qual la música i el moviment formen una unitat.

L'última manifestació artística en què el teatre i la música es fusionen ha estat el musical. En un primer moment es representava en grans escenaris com el teatre de Broadway, a Nova York i, més tard, es va incorporar també en el cinema.

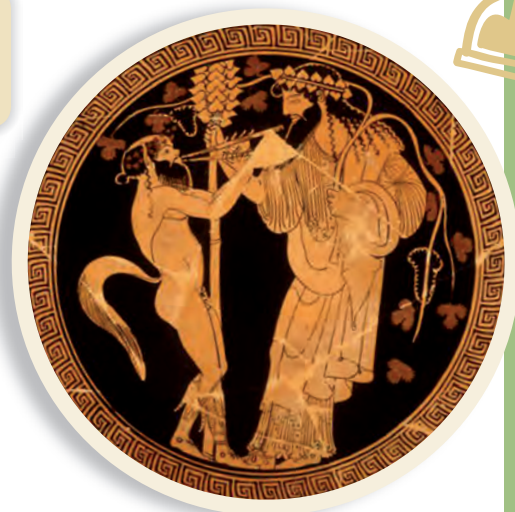
BLOC 1 **CONTEXTOS CULTURALS I MUSICALS. ESCOLTA**

1. EL TEATRE I LA TRAGÈDIA GREGA

El teatre grec era un espectacle públic en què es barrejava la mitologia, la política, els sentiments, la música, la dansa i la poesia.

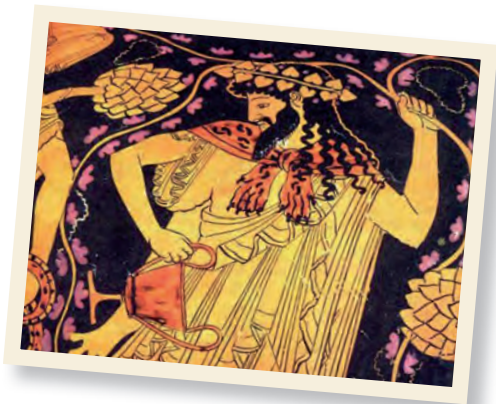
Els grecs assistien a cerimònies religioses celebrades en honor als seus déus. Aquest era el costum de les ciutats que es trobaven a la regió de l'Àtica.

A l'antiga Grècia, cada regió tenia els seus propis déus, temples, mites i llegendes, i realitzaven cerimònies en el seu honor. Durant aquestes cerimònies, els grecs consagraven els fets sobrenaturals dels seus déus, descobrien la vida i obra dels

seus éssers mitològics i llegendaris, i, al mateix temps, el significat de la vida i de la mort. Eren velles històries amb moralitats i ensenyaments espirituals entrelaçats que aprofitaven per a ensenyar els principis de la lleialtat als déus, a la família o al govern.

Dionís era el déu del vi i de la vegetació, els havia ensenyat a conrear el raïm i a transformar-lo en vi. Era bo i amable amb qui l'adorés, però podia ser terrible amb qui el menyspreés o es burlés dels rituals. Dionís moria cada hivern, però renaixia en la primavera. Per als seus seguidors, aquest renaixement acompanyava la renovació dels fruits de la terra. El festival més important d'Atenes era les **Grans Dionisíaques**, el qual durava cinc dies seguits i se celebrava cada primavera i cada hivern. Aquests rituals es duïen a terme abans que existís el teatre.

Representació del déu Dionís

Actors grecs amb màscara

✓ NAIXEMENT DEL TEATRE

L'any 534 a. C., **Pisístrat** era el cap de govern de la ciutat d'Atenes i buscava la manera que arribés més gent dels voltants a celebrar les Grans Dionisíaques. Per això, Pisístrat va demanar al poeta Tespis, director de cor del temple de Dionís, que inventés alguna cosa perquè les celebracions foren més atractives. A Tespis se li va ocórrer eixir del cor i enfrontar-se a ell per fer-li preguntes, com per exemple: per què aquell any no havia plogut prou? Per què Dionís renaixia? Per què havien patit tant les dones de Tebes quan la ciutat va ser assetjada? Amb aquesta decisió, Tespis va inventar el que ara coneixem com a teatre. Ell va ser el primer actor de la història, ofici que en la seua època denominaren amb la paraula "**hipòcrita**" (del grec "hipo", que significa màscara, i "krites", que vol dir respondre, és a dir, els que responien darrere de la màscara).

✓ LA TRAGÈDIA GREGA

L'enfrontament de l'"hipòcrita" amb el poble creava un diàleg que va agradar molt al públic, ja que amb això es creava un major interès per les històries que s'explicava. Des d'aquell moment es va decidir que en cada festival es realitzarien concursos entre els poetes perquè escrivien les seues històries i les posaren en escena. D'aquesta manera va nàixer la **tragèdia grega**.

Tespis va tenir molt d'èxit. Els veïns d'Atenes anaven a la primavera i a l'hivern a veure les obres de teatre que es representaven en les Grans Dionisíaques. També arribaven els poetes de totes bandes, amb les seues obres escrites recentment, a punt per a concursar.

S'anomenaven **tragèdies** per la forma de disfressar els actors, ja que es feia amb unes màscares adornades amb banyes de cabra. El terme procedent del grec "tragos" significa banyes de cabra i "odas" vol dir himnes o cants.

Les primeres tragèdies consistien en els cants d'un cor que representava moltes vegades el poble, els consellers o les dones d'alguna ciutat arrasada, com Tebes i Troia.

El cor estava format per dotze homes que cantaven i narraven alguna història, mentre que un actor o hipòcrita, que representava un déu o heroi mitològic i llegendari, discutia i dialogava amb el cor.

Com que compartia el sofriment que es veia a l'escena, el públic podia desfogar-se en una mena de purga d'emocions i, veient com els seus déus i herois patien més que ningú, ells es podien sentir un poc alleujats. Amb el sofriment desmesurat dels herois, el públic coneixia el sentit de la vida i la seua condició excepcional, i comprenia que tard o d'hora la vida acaba amb la mort.

Havia nascut la tragèdia i amb ella la "catarsi" o purga espiritual, amb la qual el públic es desfogava. Aquest va ser l'origen de la tragèdia grega.

Respon les qüestions 1, 2, i 3 plantejades en el QUADERN D'ACTIVATATS.

pàgs. 6-7

2. L'ÒPERA

L'òpera és una obra de teatre en què els actors canten en lloc de parlar. Hi intervenen tots els elements del teatre, a més dels musicals com són l'orquestra, els cors, el ballet...

La tragèdia grega va ser el punt de partida dels primers compositors d'òpera. La unitat de text, cant i moviment que tenia el teatre de Grècia són característiques que els primers compositors d'òpera van acollir i alhora van modificar amb la finalitat de crear un gran gènere musical.

L'origen de l'òpera té lloc a **Florència**, on es reunia un cercle d'artistes i savis, coneguts amb el nom de "**Camerata Florentina**". Aquest grup tractava de donar vida a l'art dramàtic de l'antiga Grècia, que havia estat oblidat. Entre els personatges que formaven part del grup estaven Vincenzo Galilei (compositor i teòric, pare de l'astrònom Galileu Galilei) i Giovanni Caccini, cantant i compositor.

La primera òpera és un drama titulat *Eurídice* (1600), composta per Jacopo Peri i Ottavio Rinuccini. L'obra va ser creada per celebrar el casament d'Enric IV de França i Maria de Mèdici.

Eurídice és l'esposa d'Orfeu (cantor i intèrpret de lira); quan ella mor per la mossegada d'una serp, Orfeu descendeix al regne dels morts per rescatar-la. Els éssers demoníacs es compadeixen del seu cant expressiu i li permeten tornar al món dels vius amb la seua dona, però li posen una condició: no pot mirar la seua dona fins a eixir a la superfície. Orfeu no va poder resistir la temptació i, finalment, quan es creia fora de perill, la va mirar.

De manera general, una òpera presenta diverses **parts**:

✓ **INSTRUMENTALS**

- **Obertura:** part musical que serveix d'introducció a l'òpera.
- **Interludis:** part musical, generalment més curta que l'obertura, que serveix per a enllaçar les diferents parts de l'òpera.
- **Ballets:** danses ballades en escena.

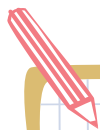
✓ **VOCALS**

- **Solistes:** són els protagonistes de l'òpera, als que correspon el major pes del cant i de l'acció de l'obra.

Els cantants realitzen les interpretacions de dues formes, fonamentalment:

- El **recitatiu:** interpretació a mig camí entre la veu parlada i cantada. Facilita el progrés de l'argument i dona fluïdesa als diàlegs de l'obra.
- L'**ària:** són les interpretacions més líriques i melòdiques. Se solen interpretar amb un acompanyament orquestral. En aquestes parts, els cantants fan gala de la seua tècnica vocal i interpretativa.

- **Cors:** Grups de veus, quatre en un primer moment, a imitació dels cors del teatre grec.

Respon les qüestions 4 i 5 plantejades en el QUADERN D'ACTIVITATS.

pàg. 7

2.1. EVOLUCIÓ DE L'ÒPERA

En el Barroc sorgeixen les primeres òperes. Des de començaments del segle XVII, l'estructura de l'òpera va anar evolucionant. Un dels seus majors impulsors va ser el compositor Claudio Monteverdi. Orfeu i Apol·lo (el déu del sol i de la música) seran els personatges més representats en les primeres òperes.

L'òpera barroca presenta les característiques següents:

- Es tracta d'un espectacle reservat a la cort i a les classes nobles.
- Els temes usats són la mitologia grega i els déus.
- La llengua usada és l'italià.
- Els cantants de vegades improvisen en les àries per fer gala del seu virtuosisme vocal.

En aquest període destaquen com a cantants d'òpera els "**castrati**". Aquest tipus de cantants ja havia sorgit en el segle XVI, perquè l'Església catòlica no permetia que les dones cantaren en els temples i, per reemplaçar les veus agudes femenines, es va recórrer als homes castrats. La castració abans de la pubertat impedeix el desenvolupament i la maduresa de la laringe, entre d'altres canvis fisiològics importants. El *castrato* més famós va ser Carlo Broschi, que va viure en el segle XVII i fou anomenat "Farinelli".

Aquests cantants van florir en les corts en el segle XVI i fins el 1870, data en què va ser prohibida la castració voluntària a l'Estat Italià. Actualment s'utilitzen sopranos i contratenors per a interpretar els papers que van ser escrits per als *castrati*.

pàgs. 8-9

Respon la qüestió 6 plantejada en el QUADERN D'ACTIVITATS.

En el **Classicisme** es trenca amb l'excessiva ornamentació del Barroc. Els músics d'aquesta època busquen un estil més lleuger i proper al públic, i per això introdueixen una sèrie de canvis:

- Ja no es tracta d'un espectacle privat reservat a la cort, sinó que es representa en teatres públics.
- Els arguments ja no es basen en llegendes o històries mitològiques com passava en el Barroc, sinó que són escenes quotidianes, més pròximes a l'espectador.
- Encara que es continua mantenint l'italià com a llengua més usada, es comença a utilitzar la llengua pròpia del país, sobretot en la nova òpera bufa, dirigida a un públic més popular.
- S'eliminen les parts de les àries en què els cantants improvisaven i mostraven el seu virtuosisme.

Ara se supedita la música al text i s'és fidel a les indicacions de les partitures.

Aquesta sèrie de canvis donarà lloc a dos tipus d'òpera:

✓ Òpera seriosa

- Es compon per a un públic aristocràtic.
- És un gènere més conservador, que manté característiques de l'antiga òpera Barroca, com els temes mitològics i històrics.
- Les històries solen ser tràgiques i els personatges una parella d'amants.

✓ Òpera bufa

- Es compon per a un públic burgès i/o popular.
- Els temes són populars, humorístics i socials.
- Se substitueixen les àries per cançons senzilles i de vegades s'usen cançons populars que el públic coneixia i que, de vegades, cantava.

Òpera bufa, segle XVIII

Respon les qüestions 7 i 8 plantejades en el QUADERN D'ACTIVITATS.

pàgs. 9-10

En el **Romanticisme** hi ha un gran desenvolupament de l'òpera. La burgesia omple els teatres d'òpera no sols a Itàlia, sinó també a la resta d'Europa. En aquest període la major part dels països europeus aspiren a tenir una òpera amb les seues característiques pròpies.

✓ L'òpera italiana

A començaments del segle XIX trobem a Itàlia una escola de cant anomenada "**bel canto**" (cant bell), en la qual destaca el gust per una línia vocal clara, amb un ritme marcat i senzill. Els tres autors més famosos són **Rossini, Bellini i Donizetti**.

Això no obstant, el gran compositor d'òperes italianes de tots els temps serà **Giuseppe Verdi**, que va exaltar els ideals nacionalistes de la nova Itàlia que estava sorgint. La seua fama va traspasar l'àmbit musical i va ser considerat fins i tot un símbol nacional per als habitants de l'època, per als quals cridar *Visca Verdi!* era el mateix que dir *Visca Itàlia!*

Entre les seues obres, destaquen: *Nabucco, Rigoletto, El Trobador, La Força del Destí, Aïda* o *La Traviata*, en les quals ens introdueix en un món romàntic en què la passió, la ira i la renúncia a l'amor es fonen en una reconciliació tràgica.

✓ L'òpera alemanya

Sense una tradició operística pròpia (sempre havia depés de l'òpera italiana), l'òpera alemanya troba ara el seu propi camí de la mà de **Carl Maria von Weber**, amb obres com *El caçador furtiu, Oberon...*

No obstant això, serà **Richard Wagner** qui tracte de representar l'òpera de gran transcendència, concebant-la com "l'art total" en què se sintetitzen totes les arts (música, pintura, literatura, dansa...) a través de nombroses òperes com la tetralogia de *l'Anell dels Nibelungs (Or del Rhin, La Walkyria, Sigfrid i El Crepuscle dels déus)*, *Lohengrin, Tannhäuser, Parsifal...*

Cantants de l'òpera
Tristany i Isolda

✓ L'òpera francesa

Fins a la primera meitat del segle XIX, França és el centre de l'activitat operística europea.

Giacomo Meyerbeer conrea l'anomenada **gran òpera històrica** i crea òperes com *L'africana* o *Els hugonots*, inspirada en la massacre de 1542 en què milers de protestants francesos (hugonots) van ser assassinats per catòlics enfurismats que desitjaven alliberar França de la seua influència. D'estil espectacular i fastuós, les seues obres estan basades en episodis històrics, amb un ballet i una escenografia sumptuoses creades per aconseguir l'aplaudiment del públic.

Representació de
l'òpera *Els hugonots*

Georges Bizet va desenvolupar l'anomenada **òpera lírica**, amb obres d'inspiració exòtica com *Pescadors de perles*, amb aires orientals, i *Carmen*, de temàtica espanyola, en la qual es relaten els amors, passions i traïcions de la bella Carmen.

✓ L'òpera russa

Glinka és el compositor rus que marca el naixement de l'òpera russa, amb la seua obra *Una vida pel Tsar*. Hi destaca el nacionalisme, que anuncia un nou estil de crear òperes a Rússia, allunyades de l'estil del Romanticisme. Aquesta nova forma de concebre l'òpera influirà en altres compositors com **Borodin** (*El príncep Igor*), **Txaikovski** (*La Dama de Piques* i *Eugeni Onegin*), **Rimskij-Korsakov** (*El gall d'or*, *El Tsar Saltan*) i **Musorgskij** (*Borís Godunov* i *Kovantxina*).

pàgs. 10-11

Respon les qüestions 9 i 10 plantejades en el QUADERN D'ACTIVITATS.

A la fi del segle XIX, sorgeix un estil d'òpera anomenat “**Verisme**”, influït per un corrent literari que ve de França: el **Realisme**. Les històries “realistes” s'ambienten en la pobresa, la malaltia, les desgràcies, etc. L'òpera verista (de “vero”, veritat) té sempre una trama dramàtica amb final tràgic. L'autor verista més important va ser **Giacomo Puccini**, amb òperes que encara tenen un gran èxit com *La Bohème*, *Tosca*, *Turandot* o *Madama Butterfly*. Altres compositors són **Pietro Mascagni** amb *Cavalleria Rusticana* i **Ruggero Leoncavallo** amb *Els pallassos*.

En l'**Impressionisme**, l'òpera està representada per **Claude Debussy**, amb *Pelléas et Mélisande*, basada en una obra teatral de Maurice Maeterlick, amb música desenvolupada en petits motius de color impressionista. Aquesta forma de compondre va influir a **Béla Bartók**, en la seua òpera *El castell de Barba Blava*, i en una altra versió de **Paul Dukas**, *Ariane et Barbe-Bleue*.

Des del segle XX, els nous corrents experimentals també influeixen en l'òpera; d'aquesta manera, el compositor vienès **Arnold Schoenberg** usa un llenguatge expressionista amb profunditat psicològica en què s'expressen els sentiments i la vida interior dels personatges. Prova d'això són *Die glückliche Hand* (*La mà beneïda*) i *Erwartung* (*L'espera*). Una altra de les seues òperes és *Moisès i Aaró*, basada en un tema de l'antic testament.

Alban Berg, basant-se en l'experiència de la Primera Guerra Mundial, va compondre *Wozzeck*, que narra la història d'un soldat trist que és llançat a un acte de desesperació.

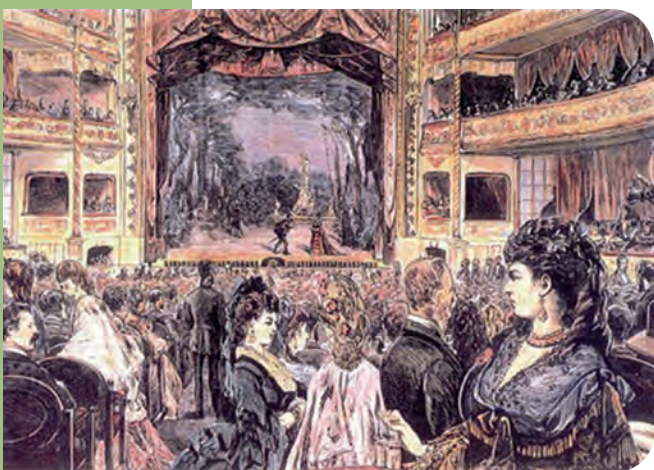
Carl Orff va fer òperes curtes com *Der Mond* (*La lluna*) i *Die Kluge* (*L'astuta*), basant-se en contes de fades, així com en tragèdies gregues com *Antígona*, *Èdip rei* i *Prometeu*.

Com veiem, tot i el pas del temps, la tragèdia grega, que és l'origen de tot, segueix estant present en els compositors d'òperes.

Respon la qüestió 11 plantejada en el QUADERN D'ACTIVITATS.

pàg. 11

3. LA SARSUELA

La sarsuela és una obra de teatre en què s'alternen escenes parlades i cantades. A l'igual que passava amb l'òpera, intervenen tant elements teatrals com musicals.

A Espanya, de la mateixa manera que en altres països occidentals, s'intenta construir una òpera nacional, però acaba fracassant, ja que el model que agrada als reis i nobles és l'italià. D'aquesta manera, es recorre a un gènere que recorda molt a l'opereta francesa: la **sarsuela**. De la mateixa manera que a França, amb l'opereta, la sarsuela té una acceptació social important, motiu pel qual es considera un espectacle líric nacional.

El nom el pren en temps del rei Felip IV, quan es van inaugurar les anomenades "festes de la sarsuela" que tenien lloc al Palau de la Sarsuela (lloc envoltat per esbarzers, *zarza* en castellà, i altres arbustos).

De forma general presenta les característiques següents:

- Alternança d'escenes parlades amb escenes cantades (a diferència de l'òpera, que és totalment cantada)
- Se substitueixen els recitatius de les òperes per parts parlades i l'ària rep el nom de romança.
- Les parts instrumentals que habitualment serveixen d'introducció a cada obra solen anomenar-se *preludi* (en l'òpera s'anomenen obertura).
- Abundància de temes còmics i/o castissos, centrats en les emocions humanes (amor, gelosia, enveja, venjança...), amb personatges corrents (jardiners, pastors, vilatans...)
- Inclusió de danses i balls populars.

Palau de la Sarsuela

3.1. ELS ORÍGENS

La sarsuela tenia una presència important en les festes reials, sobretot a finals del segle XVII, i van conservar aquest caràcter reial fins a ben entrat el segle XVIII.

Entre els primers compositors d'aquest gènere destaquen **Juan Hidalgo, Antonio Literes, José de Nebra i Sebastián Durón**. Ells posaran música als textos de grans dramaturgs com Calderón de la Barca, Tirso de Molina o Lope de Vega.

La primera sarsuela de la qual es conserva prou música com per a tenir una idea clara de com era el gènere en el segle XVII és *Los celos hacen las estrellas* de Juan Hidalgo i Juan Vélez, obra interpretada el 1672.

pàg. 11

Respon la qüestió 12 plantejada en el QUADERN D'ACTIVITATS.

3.2. EVOLUCIÓ DE LA SARSUELA

Encara que s'adreçava, en un primer moment, al públic de la cort, aviat es va popularitzar i el poble pla va gaudir-ne en els corrals de comèdies, amb un llenguatge comú i senzill.

Va ser a partir de 1830, amb el restabliment de la monarquia i amb l'obertura del nou Conservatori de Maria Cristina, quan es van generar una sèrie de factors que van permetre l'aparició de la nova sarsuela. Pervivien elements humorístics i de la vida diària.

Algunes de les primeres obres d'aquest estil són: *Los enredos de un curioso* de **Carnicer** i *El ventorrillo de Crepo* de **Basilio Basili**.

Amb **Francisco Barbieri**, el gènere experimentà un gran auge i es van fixar les característiques més importants: inclusió de parts cantades i parlades, de danses i balls populars, abundància de temes còmics, etc. També es va diferenciar clarament entre el **gènere chico** (en un acte) i el **gènere gran** o gran sarsuela (en tres actes). Les obres més famoses de Barbieri són *Jugar con fuego*, *Los diamantes de la corona*, *Pan y toros* i *El barberillo de Lavapiés*.

Durant la segona meitat del segle XIX destaquen compositors com **Federico Chueca**, autor de *La Gran Vía* i *Agua, azucarillos i aguardiente*; **Ruperto Chapí**, autor de *La tempesta*, *La bruja* i *La revoltosa*; **Manuel Fernández Caballero**, amb *El dúo de la africana* i *Gigantes y cabezudos*; i **Tomás Bretón**, autor de la popularíssima *La verbena de la Paloma*.

Entrada del teatre Apol·lo, a finals del segle XIX

En els **primers anys del segle XX** s'estrenen algunes de les millors sarsueles des del punt de vista musical, tot i que el gènere inicia un declivi que s'accentuarà a partir de 1940. Entre les obres destacables es troben *Doña Francisquita* d'**Amadeo Vives**, *La canción del olvido* de **José Serrano**, *El Caserío* de **Jesús Guridi**, *Las golondrinas* de **José María Usandizaga** i *Luisa Fernanda* de **Federico Moreno Torroba**.

Respon les qüestions 13, 14 i 15 plantejades en el QUADERN D'ACTIVITATS.

4. DANSES I BALLET

La dansa és una reproducció de moviments al ritme de la música que permet expressar sentiments i emocions.

A les pintures rupestres ja es troben mostres de la relació que tenia la dansa amb els rituals en la **Prehistòria** i, per tant, amb diversos moments de la vida com la recol·lecció, la fertilitat, el contacte amb els déus...

Aquest concepte de dansa s'ha usat en moltes tribus de tots els continents; d'aquesta manera, trobem la *dansa de la pluja* des de l'antic Egipte fins a certes tribus d'indis americans; la *dansa del ventre* combina elements tradicionals de l'Orient Mitjà juntament amb d'altres del nord d'Àfrica; altres danses com la dels aborígens de l'Amazones, com en la Prehistòria, no tenen significació estètica, sinó funcional.

Les danses indígenes tenen, majoritàriament, un contingut màgic o religiós d'origen cultural. S'ofereixen danses per fer sol·licituds als déus i als esperits, entre les quals són importants els balls de sembra, de les collites, de la pesca, de la caça, etc. La iniciació d'entrada de la pubertat, les unions o matrimonis, els naixements, són moments de la vida tribal que se celebren amb actes ballats. Els mags curanderos preparen les danses d'encantament per propiciar la curació de malalties; els guerrers les celebren per convocar la lluita i celebrar victòries. Les d'origen funerari, que inclouen en els seus rituals les crides als avantpassats, són de gran solemnitat. En cada aspecte de la vida, l'indígena sempre està immers en creences sagrades.

En l'**antiga Grècia**, la dansa era una de les manifestacions artístiques més importants; les famílies més il·lustres tenien gairebé per obligació practicar-la.

A través de la dansa, els grecs buscaven, a més de la bellesa, honrar els seus déus. En algunes pintures que apareixen en les ceràmiques i en les posicions d'algunes escultures, s'han pogut estudiar alguns dels moviments usats en aquestes danses antigues.

En l'**Edat Mitjana** va haver-hi un desenvolupament escàs de les danses, ja que el poder que exercia l'Església en aquest període va condicionar negativament la pràctica d'aquestes. Per a l'Església, la música s'havia de dependre de tot complement, i el text que es cantava era el més important, per això els cants d'aquest període són *a cappella*. La música instrumental i els balls estaven prohibits i mal vistos, ja que eren considerats profans i, per tant, propers al diable.

Això no obstant, en l'àmbit de la música profana, la cort celebrava balls en els seus castells.

Respon la qüestió 16 plantejada en el QUADERN D'ACTIVITATS.

pàg. 13

En el **Renaixement** s'esdevé un desenvolupament de les danses a les corts d'Europa. Es tracta d'uns balls on preval l'elegància, la cortesia i l'orde. Aquests balls seran el principi del desenvolupament de la dansa en la cultura occidental

Fonamentalment s'interpretaven dos tipus de danses:

- Danses baixes: Són les més elegants i gairebé no s'alcen els peus de terra.
- Danses altes: Són més alegres i s'hi fan salts petits.

En el **Barroc** es van complicar els passos de les danses. Tot i que ja eren considerades un espectacle públic, seguien sent practicades per aficionats. La noblesa i fins i tot els reis eren participants de les danses.

En els espectacles de ball, en els quals s'hi anava disfressat amb màscares i vestits sumptuosos, les dones no participaven i eren homes disfressats els que representaven els seus papers. Això també era habitual en el teatre de l'època i fins i tot en les òperes.

S'interpretaven fonamentalment les *suite*, que eren danses que s'alternaven entre ràpides i lentes. Va ser durant aquest període quan es va crear la primera escola de ballet a França.

Minuet

Durant el **Classicisme** es continua amb els balls cortesans del període anterior. La dansa d'origen francès anomenada *minuet* es va posar molt de moda.

D'altra banda, les danses comencen a tenir moviments i passos d'una dificultat major, la qual cosa va donar lloc a l'aparició del ballet clàssic, que sols podia ser interpretat per ballarins professionals. Fruit d'aquesta professionalització, es va produir una gran transformació en l'espectacle de la dansa, ja que passà a aprendre's en escoles de ball, on s'ensenyaven les regles del ballet, s'enriquia la tècnica i s'usaven cada vegada uns moviments més complexos.

En aquest període es creen coreografies de ballet que són incorporades en les òperes.

En el **Romanticisme** hi ha una gran evolució i professionalització del ballet. És el moment en què s'introdueix la tècnica de les puntes, amb la qual els ballarins pareixen éssers ingràvids i volàtils. Aquesta nova concepció del ballet segueix perdurant moltíssims anys després.

En aquest període el ballet es consolida com a espectacle independent i com a gran manifestació artística. A partir d'aquest moment es pot considerar el ballet com una veritable obra de teatre totalment dansada. També en aquest període es van crear composicions de gran valor artístic. Un dels compositors més famosos de ballet és el rus **P. I. Txaiovski**, que va donar un gran impuls a aquest gènere amb obres com *El trencaous*, *La bella dorment* o *El llac dels cignes*.

Representació de l'obra
El trencaous

Durant el **segle XX** es produeix una gran evolució, sobretot gràcies als ballets russos, en els quals música, coreografia, vestuari i decorats s'uneixen en un tot i donen lloc a un espectacle impactant. **S. Diaghilev** fou l'empresari rus que va incentivar el nou ballet del segle XX. Es va envoltar dels artistes més destacats de l'època, tant de compositors, com de pintors, ballarins, escenògrafs, etc. Els seus ballets van ser una autèntica revolució en l'època i moltes vegades van ser autèntics escàndols perquè oferien espectacles molt innovadors.

Manuel de Falla va compondre algunes obres per als ballets de Diaghilev, com: *El amor brujo* i *El sombrero de tres picos*.

Entre els compositors russos destaca **I. Stravinsky**, que va causar grans escàndols amb les estrenes de les seues obres, ja que es tractava de coses totalment desconegudes fins al moment.

Més tard, l'experimentació donarà lloc a ballets en què la llibertat de moviments i la incorporació del mim i la pantomima han fet espectacles, si més no, curiosos.

Respon la qüestió 17 plantejada en el
QUADERN D'ACTIVITATS.

pàg. 13

5. ELS MUSICALS

El musical consisteix en una obra de teatre o pel·lícula en què es combina el diàleg i l'acció amb cançons i balls. L'èmfasi d'aquesta música està en les melodies enganxoses amb balls, cors, melodrames i molt de sentimentalisme.

El **musical** sorgeix com un gènere teatral que es representava en grans escenaris com el teatre de Broadway, a Nova York, o en els teatres de West End, a Londres, encara que més tard s'inclourà també en el cinema.

West End, a Londres

✓ ELS ORÍGENS

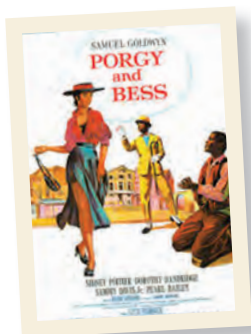
El teatre musical i el cinema, encara que en origen es tracte de gèneres diferents, gairebé sempre han anat molt units. Al llarg de la història ens trobarem amb musicals de Broadway que han estat portats posteriorment al cinema, així com pel·lícules que després han estat representades en teatres musicals.

En la primera pel·lícula sonora *El cantant de jazz* ja se sent actors cantant, per la qual cosa es pot dir que és l'origen del musical en el cinema. No obstant això, el primer veritable musical de la història del cinema és *La melodia de Broadway*, del 1929.

✓ ANYS 30

Els anys 30 es van veure afectats econòmicament per la Gran Depressió, ja que es disposava de pocs diners per a gastar en espectacles dedicats a l'entreteniment. **Fred Astaire** i **Ginger Rogers**, que eren parella de ball, van ser uns dels actors amb més èxit d'aquest gènere, amb pel·lícules com *Barret de copa* o *Volant a Rio de Janeiro*.

Porgy and Bess (1935) va ser una de les obres més destacades d'aquesta dècada; fou composta pels germans Gershwin i barreja òpera, folk i jazz.

Porgy and Bess

L'acció es desenvolupa en un barri pobre de Carolina del Sud. S'hi explica la situació extrema dels negres estibadors de cotó. Els personatges són gent marginada, pobra, addictes, etc. Tracta també la història d'amor entre **Porgy**, una persona invàlida, i **Bess**, una dona víctima de les drogues.

✓ ANYS 40

En aquesta dècada el musical cinematogràfic té una gran evolució i colorit. Amb *El màgic d'Oz* s'obre aquest nou estil, encara que siga una obra de finals de la dècada anterior (1939). *Desfilada de Pasqua* és un altre dels musicals dels 40 portats a la gran pantalla. **Irving Berlin** va compondre cançons memorables per a aquest film i **John Alton** va crear una coreografia brillant; comptà, a més, amb una composició dramàtica admirable. Com a actors principals té la parella de moda del moment: **Judy Garland** i **Fred Astaire**.

Si fins al moment els musicals s'havien rodat en teatres, amb **Gene Kelly** (actor, ballarí, director...), ara es roden escenes a l'exterior com en la pel·lícula *Un dia a Nova York*.

El màgic d'Oz

Es basa en una novel·la infantil en la qual una jove anomenada Dorothy somia viatjar "més enllà de l'arc de Sant Martí". Un dia, la jove és arrossegada per un tornado que la porta fins el món d'Oz, un lloc de fantasia on habiten éssers extraordinaris com un home de llauna, bruixes, un espantaocells amb vida pròpia, un lleó covard... L'espantaocells vol un cervell, l'home de llauna desitja un cor i el lleó vol el valor que li manca. Tots viatgen amb Dorothy cap a la Ciutat Maragda, on es troba un mag que estan convençuts que els ajudarà perquè s'acomplisquen els seus desitjos.

✓ **ANYS 50**

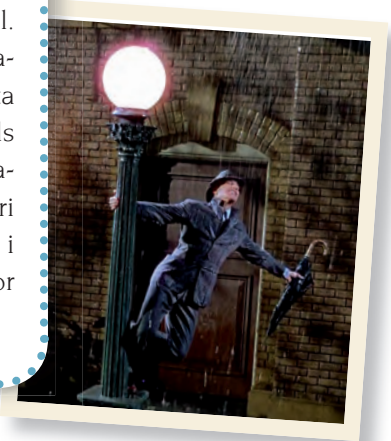
Ha estat una de les millors èpoques d'aquest gènere, ja que sorgiren alguns dels millors musicals. Destaquen *Un americà a París* (1951) o *Brigadoon* (1954).

També destaca en aquesta època **Stanley Donen**, amb musicals com *Cantant sota la pluja* (1952) o *Set núvies per a set germans* (1954).

Altres musicals a destacar són *Els cavallers les prefereixen rosses*, una comèdia musical en què apareix com a actriu Marilyn Monroe, i *Funny face*, amb música de George Gershwin i amb actors ja consagrats com Audrey Hepburn i Fred Astaire.

Cantant sota la pluja

Una de les escenes més conegudes és aquella en què el protagonista, el ballarí Gene Kelly, interpreta la cançó que dona títol al musical. Llavors balla i canta sota l'aigua de la pluja. Com a curiositat has de saber que l'actor, en aquest moment, es trobava malalt i estava amb molta febre, però l'escena s'havia de rodar. Quan ballava havia de marcar els seus passos colpejant amb força perquè se sentiren. Com que es trobava feble, no trepitjava amb la força suficient i, per això, va ser necessari buscar una solució: dues ballarines que estaven al costat de la càmera i que colpejaven damunt d'un bassal per aconseguir que es gravés millor i amb més força el so dels peus.

✓ **ANYS 60**

Si fins ara els musicals tenien un caràcter còmic i desenfadat, en aquesta dècada deixen de tenir-lo i afronten temes més complexos i dramàtics. El musical que obre aquest camí és *West Side Story* (1961) de **L. Bernstein**, basat en *Romeu i Julieta*. Es tracta d'un exemple d'un musical viu i dramàtic, obert a la realitat i al carrer, modern en els seus plantejaments coreogràfics i musicals.

Altres musicals a destacar són *Somriures i llàgrimes*, *Mary Poppins*, *Hello Dolly* o *My fair Lady*, amb la realització cinematogràfica de **George Cukor**.

West Side Story

Premiada amb 10 Òscars, entre els quals hi ha el de la millor banda sonora, és una adaptació moderna sobre la història del famós drama de William Shakespeare *Romeu i Julieta*, que escenifica el destí de dos amants, embolicats per la violència urbana i per l'enemistat de dues bandes de carrer: els "sharks" són porto-riquenyos, i els "jets", de procedència europea. El cap dels primers és Bernard, que viu amb la seua germana Maria. El musical està ambientat al barri West Side de Manhattan (Nova York), on les rivalitats se solucionen al ritme del ball.

A la fi dels 60, el musical *Hair*, un espectacle estrenat a Broadway, va comportar, amb la seua estrena el 1967, un canvi en el concepte que es tenia del musical fins llavors; el va transformar completament mitjançant una teatralitat enginyosa i una posada en escena intel·ligent, amb intèrprets joves, ballant i cantant al so de música rock.

Hair

És una obra de teatre musical en què la cultura hippy dels 60 als Estats Units mostra la seua aposta per la pau, l'amor, la llibertat sexual i l'ús de les drogues, a través d'un guió atrevit que inclou nus integrals de tots els actors en alguna de les escenes i l'ús d'un llenguatge obscè. Tot això va motivar que es convertís en un desafiament a les normes existents en la societat occidental fins aquell moment i que fos acusada, fins i tot, de menysprear la bandera americana. Fou escrita per **James Rado** i **Gerome Ragni**, la música és obra de **Galt MacDermot**.

✓ ANYS 70

Andrew Lloyd Weber és un dels compositors més destacats no sols d'aquesta dècada, sinó també de les posteriors. És un autor que aporta un element fonamental per a l'èxit d'aquest gènere: l'espectacularitat, tant en les coreografies com en l'escenografia. Entre les seues composicions destaca *Evita* (1976), *Cats* (1981), *El fantasma de l'òpera* (1986) o *Sunset Boulevard* (1993). Però potser, l'obra més emblemàtica d'aquest compositor és *Jesucrist Superstar* (1971)

Jesucrist Superstar

Es tracta d'una òpera rock ambientada en l'última setmana de la vida de Jesucrist. Va ser estrenada el 1971 a Broadway, i va generar fortes protestes d'alguns grups religiosos. La seua música, però, sempre s'ha lloat de manera unànime. Aquesta obra s'ha convertit en un fenomen cultural que segueix representant-se en els escenaris del món sencer. L'any 1973 es va passar al cinema. De l'àlbum que contenia la seua música es van vendre més de 3 milions de còpies.

A més dels musicals de Weber, en destaquen d'altres que foren portats a la gran pantalla com *Cabaret* i *All That Jazz*, de **Bob Fosse**. Una pel·lícula d'aquest gènere que va tenir un gran èxit va ser *Grease*, un musical ple de ritme i energia, amb música de l'època daurada del rock-and-roll dels 50.

Grease

Basada en un musical de Broadway, la pel·lícula relata la història d'amor entre una jove innocent i un bandarra, els quals es troben condicionats pels seus companys i les bandes a què pertanyen, que estan sempre enfrontades. Les relacions amb els diferents personatges estan esguaitades de números musicals que s'han convertit en clàssics del cinema musical. L'estrela de la cançó Olivia Newton-John va debutar al cinema americà amb el rol de Sandy, la ingènua enamorada, i John Travolta va consolidar el seu prestigi com l'actor més versàtil de la dècada dels 70.

✓ ANYS 80

Els macro-festivals i les òperes rock van ser la gran influència dels musicals dels 80. La petja del pop i del rock, que ja es va fer notar amb èxit en alguns musicals de la dècada anterior, serà la gran influència d'aquesta dècada, moment en què es recorrerà a grans nòmimes d'actors i efectes especials sumptuosos, tot això acompanyat de grans pressupostos.

El fantasma de l'Òpera

La seua estrena va tenir un gran èxit de crítica i públic i va contribuir a popularitzar encara més aquest gènere musical. Es basà en la novel·la del mateix nom i relata la història d'un músic, desfigurat des del seu naixement, que habita en els soterranis de l'Òpera de París, aïllat del món exterior. Enamorat de la jove ballarina Christine, a la qual ensenya a cantar, el fantasma transforma el seu amor en una obsessió que acabarà per donar lloc a un món d'horror a través d'una sèrie de successos que tindran lloc a l'interior de l'Òpera.

El musical *Els Miserables* és un dels grans musicals de tota la història d'aquest gènere. És pràcticament una òpera en què s'usen els elements propis de l'orquestra tradicional, a més de percussions i sintetitzadors, que estaven de moda en els huitanta. Basat en l'obra del mateix nom de Victor Hugo i amb música de Claude-Michel Schönberg, aquest musical fou estrenat a París l'any 1980. S'ha convertit en l'espectacle que durant més temps s'ha interpretat en la història del West End londinenc. A Broadway es va estrenar el 1987 i el cartell va romandre fins l'any 2003. S'ha representat a 38 països i s'ha traduït a 22 llengües.

Els Miserables

Conta la història de Jean Valjean, un exconvicte que cerca la redempció després de complir dènou anys a la presó per haver robat un tros de pa. A causa del seu passat, ningú el contracta, per la qual cosa decideix incomplir la llibertat condicional i començar una nova vida sota una identitat falsa. Amb els dies, Valjean i una sèrie de personatges es veuran immersos en una revolució, en la qual un grup de joves estudiants lluiten pels seus ideals en els carrers de París. Mentrestant, és perseguit pel despietat policia Javert.

Altres musicals destacats van ser *Miss Saigon* (1989), inspirat en l'òpera de Puccini *Madame Butterfly* i amb uns efectes espectaculars que inclouen l'aterratge d'un helicòpter sobre l'escenari.

Fama

Fou portat a la pantalla el 1980 i va tenir un gran èxit de públic, motiu pel qual, posteriorment, el 1988, es va crear un musical en dos actes. Ens explica la història d'un grup de joves músics i ballarins que es preparen en una acadèmia de Nova York per poder triomfar algun dia en el món de l'espectacle.

✓ **ANYS 90**

En els 90 sorgeix The Walt Disney Company, que va realitzar musicals importants en pel·lícules animades: *La Bella i la Bèstia*, *El rei lleó* o *Aida*, uns espectacles que van aconseguir grans èxits.

Una altra pel·lícula a destacar, en la qual s'interpreten cançons originals que s'han convertit en grans clàssics, ha estat *El llibre de la selva*, en la qual el tema *El més fonamental* ha superat les fronteres del temps.

Altres pel·lícules de Disney en què les cançons formen part de l'argument han estat *Pocahontas* (1995), en la qual la cançó *Colors del vent* ha aconseguit triomfs importants. Aprofitant l'èxit d'aquestes pel·lícules en van sorgir d'altres com *Tarzan*, *Aladdin*, *Mulan* i un llarg etcètera.

✓ **EL NOU MIL·LENNI**

Una de les últimes tendències en musicals és la de crear un argument per incorporar cançons d'un grup de pop/rock amb èxit. A través d'un guió, es van interpretant els temes més coneguts. Entre els més destacats hi ha *Mamma mia*, amb cançons d'Abba, *We will rock you*, del grup Queen, i a Espanya *Hoy no me puedo levantar*, amb cançons del grup Mecano.

També han sorgit altres tipus de musicals amb una gran qualitat escènica i musical com: *Moulin Rouge*, a l'estil dels musicals clàssics, el drama *Ballar en la foscor* o la comèdia *Billy Elliott*.

Respon les qüestions 18, 19, 20 i 21 plantejades en el QUADERN D'ACTIVITATS.

pàgs. 14-15

BLOC 2 CREACIÓ, MÚSICA I TECNOLOGIA

Noteflight és una aplicació web per a l'edició de partitures. Ha estat programat amb Adobe Flex, i permet que qualsevol alumne amb un navegador web estàndard pugui crear partitures utilitzant la notació tradicional.

La partitura es pot reproduir directament des del navegador, pot ser compartida de diverses formes o, fins i tot, pot ser publicada en un blog i que els lectors senten la composició, les notes de manera individual o els grups de notes d'un instrument determinat. També es pot publicar en línia o imprimir-se en paper. Les partitures, a més, poden inserir-se en blocs o pàgines web gràcies a un codi incrustat.

Algunes de les qualitats d'aquest editor són:

- Té un potent editor de partitures musicals de qualitat professional.
- Permet crear enllaços, integrar i compartir partitures en línia, amb reproducció d'àudio.
- Permet fins a 25 partitures per usuari.
- Disposa de 17 sons bàsics d'instruments.
- Té signes de partitura amb alta qualitat d'impressió.
- Permet qualsevol nombre de pentagrames per partitura.
- Té fins a 20 nivells de desfer la història.
- Permet importar i exportar MusicXML i MIDI.

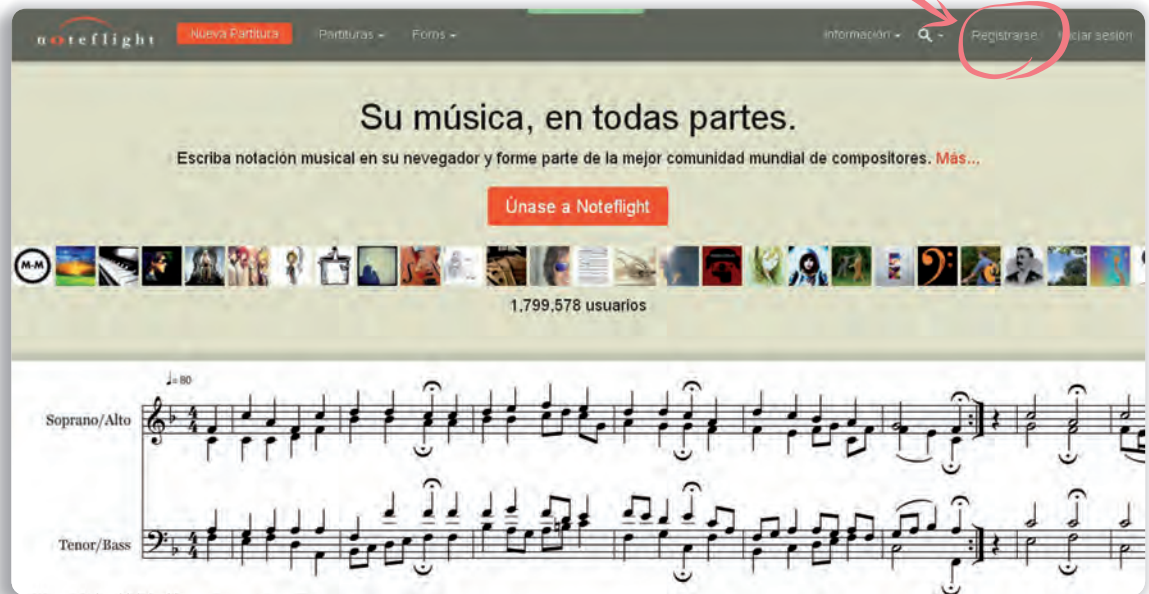
Per poder utilitzar Noteflight és necessari:

- Un equip amb un processador de 233 MHz o superior
- Es recomana disposar almenys de 128 MB de RAM
- Targeta de so/altaveus (si es vol sentir)
- Connexió a Internet
- Navegador (similar a Internet Explorer 6 o superior)
- Tenir instal·lat l'Adobe Flash Player

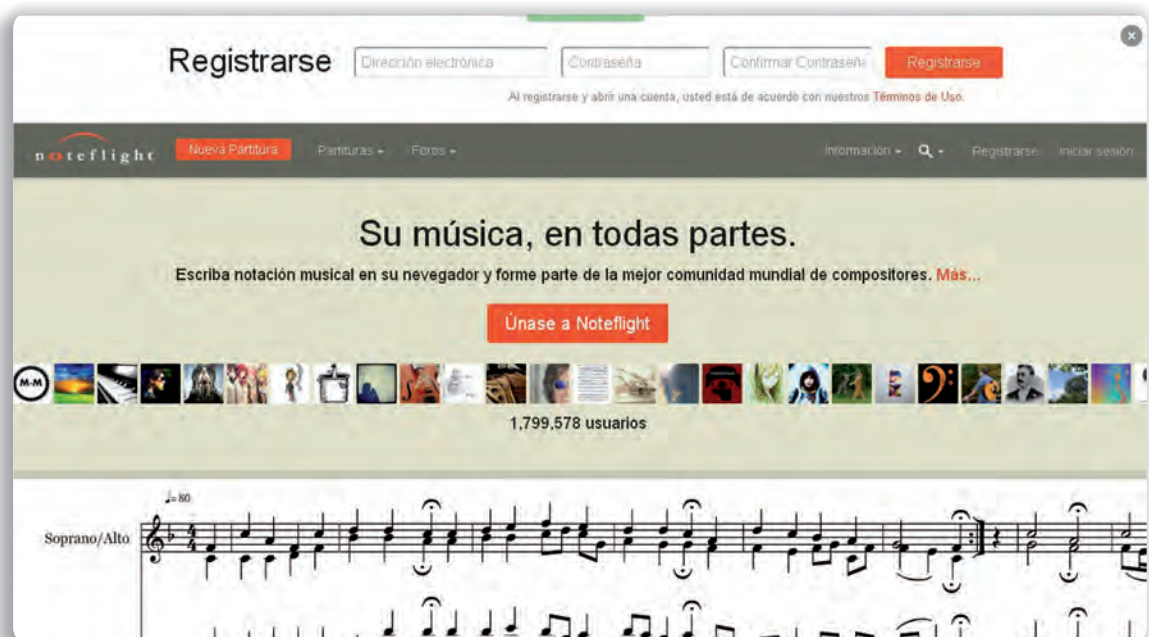
1. CREAR USUARI

Per poder utilitzar aquest editor de partitures en línia, el primer que cal és crear un compte d'usuari, amb la finalitat de tenir control sobre les partitures pròpies i poder usar-les posteriorment. Per fer-ho, seguim els passos següents:

- Anem a la pàgina principal de Noteflight <https://www.noteflight.com> i cliquem allà on dóna l'opció de registrar-se.

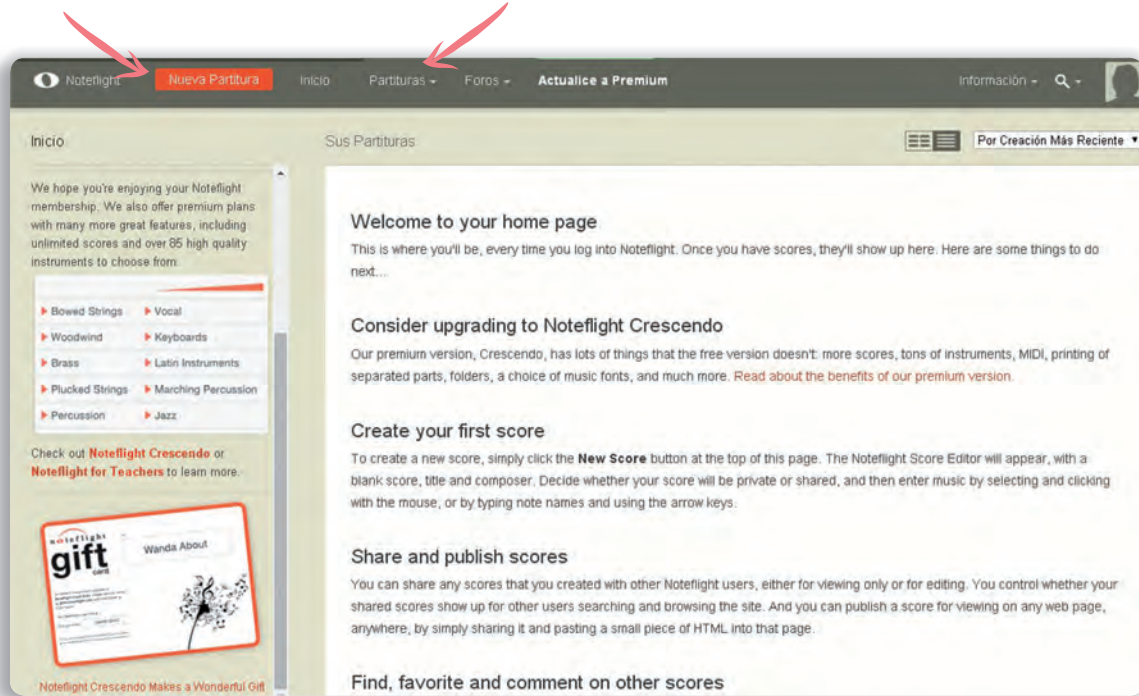
- Seguidament apareix una finestra que haurem d'emplenar amb la nostra adreça de correu i una contrasenya que caldrà tornar a posar de nou com a confirmació. És recomanable que, com a nom d'usuari, poses el curs al qual pertanyes seguit del teu nom; i vés amb compte amb la contrasenya que tries! Anota-la en el quadern per no oblidar-la.

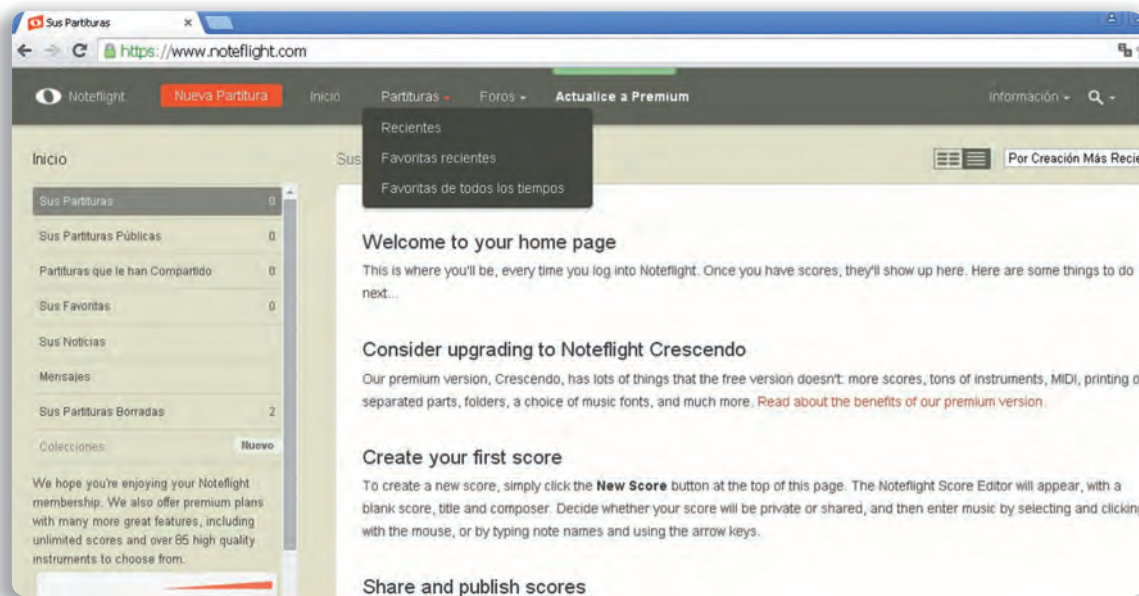
c. Una vegada que ens haurem registrat, anirem a la pàgina d'inici. Hi trobarem diverses pestanyes.

Per a crear una partitura

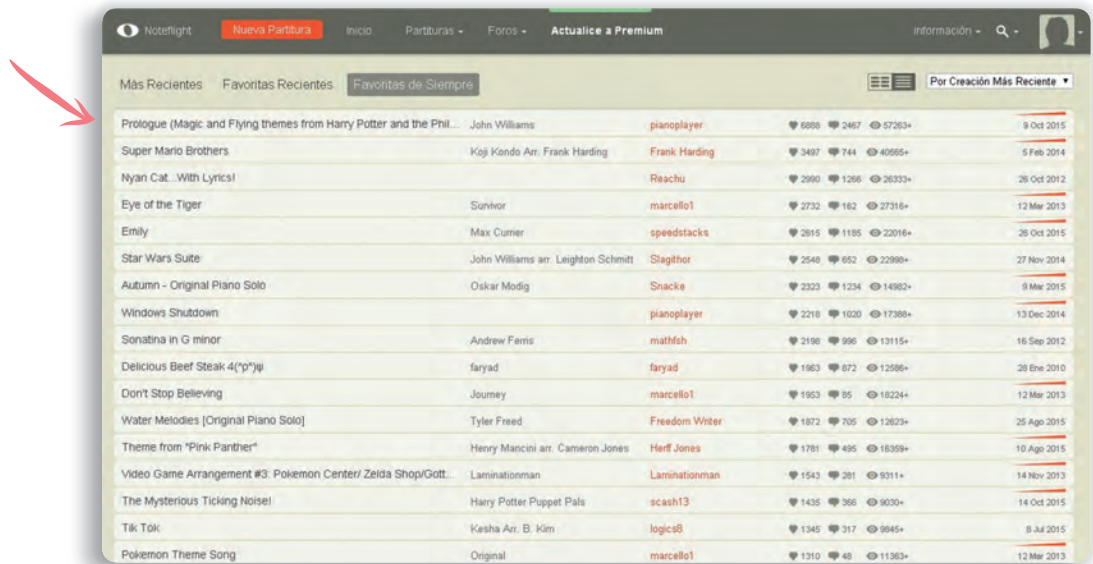
Per a buscar partitures editades per altres usuaris

d. Abans de crear una nova partitura, en buscarem alguna de les que hi ha a la xarxa. Quan cliquem en la pestanya de les partitures, ens ofereix l'opció de cercar les recents, les favorites recents i les favorites de tots els temps. En aquesta ocasió buscarem les favorites de tots els temps.

- e. Apareix un llistat. Escollirem, per exemple, la primera. En aquest cas és una partitura de Harry Potter.

- f. Després de clicar podràs veure la partitura completa.

- g. Una vegada haurem arribat a aquesta pàgina, farem algunes activitats:
1. Clica al play i escolta la partitura alhora que la pots seguir mitjançant el cursor que apareix en la pantalla.
 2. Augmenta o disminueix la velocitat.
 3. Per a veure la partitura amb més o menys detalls, pots augmentar o disminuir el zoom.

BLOC 4 INTERPRETACIÓ

Over the Rainbow (*Sobre l'arc de Sant Martí*) és una cançó que pertany a la pel·lícula *El màgic d'Oz*. Fou guanyadora d'un premi Òscar a la millor cançó original. Tot i que és considerada com una de les més destacades entre les compostes per al cinema, es diu que en el seu moment va estar a punt de ser eliminada de la pel·lícula.

Over the Rainbow

M. Arlen y E. Y. Harburg

Flauta 1

1 2 3 4 5 6 7 8

9 10 11 12

13 14 15 16

17 18 19 20

21 22 23 24

25 26 27 28

29 30 31 32

33 34 35 36

37 38 39 40

INTERPRETACIONS PER A INSTRUMENTAL ORFF

En aquest apartat et proposem la interpretació amb l'instrumental Orff d'una peça musical que pots descarregar de la pàgina www.tabarcallibres.com

Flauta 2

Over the Rainbow

M. Arlen y E. Y. Harburg

1 2 3 4 5 6 7 8

9 10 11 12 13

14 15 16 17

18 19 20 21 22

23 24 25

26 27 28 29

30 31 32 33

34 35 36 37

38 39 40

Amb una música inspirada en els anys 50, *Grease* s'estrenà a Broadway l'any 1972 i ha sigut un dels musicals que més vegades s'ha representat. El 1978 va arribar al cinema, en una pel·lícula protagonitzada per John Travolta i Olivia Newton-John.

Grease. El musical

J. Jacobs/ W. Casey

8 Grease 9 10 11 12

13 14 15 16 1. 17 18

2. 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29

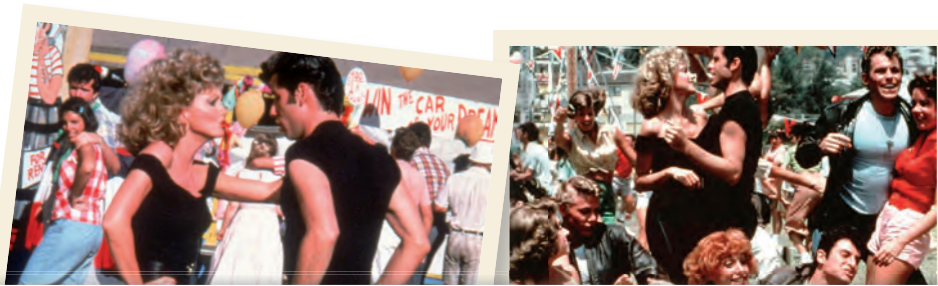
30 31 32 33 34

35 36 37 38 39

40 41 42 43

Summer night 4 48 49 50 51

52 53 54 55 56

57 58 84 85

86 87 88 2

91 92 93 94 95

96 97 98 99 100

Greased Lightning

101 102 4 107 108 109

110 111 112 113 114

115 116 117 118 119

120 121 122 123 124

125 126 127 128 129

130 131 132 133 134

135 136 137 138 139 140

Aquesta cançó pertany a la pel·lícula-musical **El llibre de la selva**, que explica les aventures del petit Mowgli, un nen perdut a la selva i amb una gran sintonia amb els animals. La idea original procedeix d'una col·lecció d'històries escrites a finals del segle XIX.

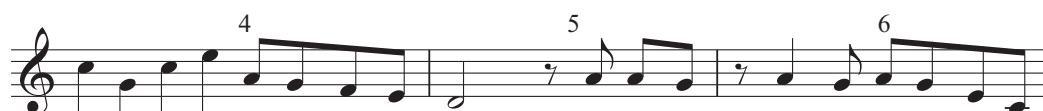

El més fonamental

Veu 1

Bus-ca lo más vi-tal no más lo que es ne-ce-si-dad no más, y ol
más vi-tal no más lo que has de pre-ci-sar no más, nun

vi-da-té de la pre-o-cu-pa-ción, tan só-lo lo más e-sen-cial pa-
ca de tra-ba-jar has de a-bu-sar, si bus-cas lo más e-sen-cial sin

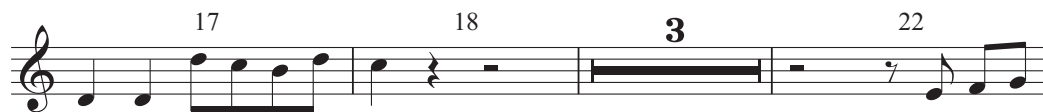
ra vi-vir sin ba-ta-llar y la na-tu-ra-le-za te lo da. Por don-de
na-da más am-bi-cio-nar ma-má na-tu-ra-le-za te lo da.

va-ya por don-de es-toy o-so di-cho-so o-so fe-liz y las a-

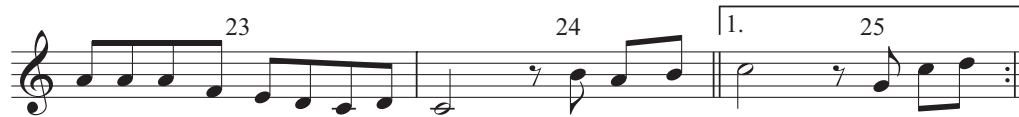

be-jas me dan miel que ri-ca es pa-ra co-mer y yo

no no ne-ce-si-to más.

En la na-
Lo más vi-

tu - ra - le - za es - tá lo más vi - tal no bus - ques más. Bus - ca lo
tal en es - ta vi - da lo ten - drás te lle - ga - rá.

ra. Bus - ca lo más vi - tal no más lo que es ne - ce - si - dad no más, y ol

vi - da te de la preo - cu - pa - ción, tan só - lo lo muy e - sen - cial pa -
ra. ra.

ra vi - vir sin ba - ta - llar y la na - tu - ra - le - za te lo da. ra. ra.

Bus - ca lo más vi - tal no más lo que has de pre - ci - sar no más nun
ca. ca.

ca de tra - ba - jar has de a - bu - sar, si bus - cas lo más e - sen - cial sin
ca. ca.

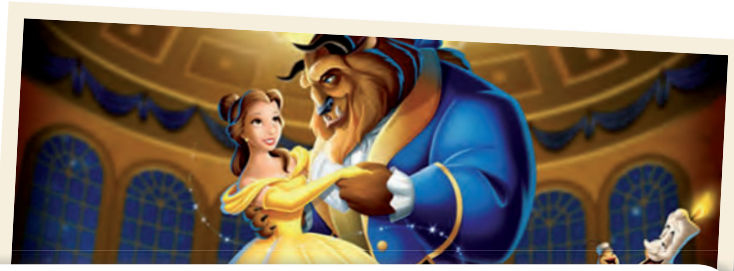
na - da más am - bi - cio - nar, ma - má na - tu - ra - le - za te lo da. ca. ca.

La Bella i la Bèstia és una pel·lícula que, a més de tenir un gran èxit en taquilla, va aconseguir importants progressos en la forma de crear les animacions. Ha estat el primer film d'animació nominat a l'Òscar a la millor pel·lícula i s'ha endut els guardons a la millor cançó i a la millor música original. Entre d'altres premis que va rebre, hi ha el Globus d'Or a la millor comèdia musical i dos premis Grammy.

Beauty and the Beast

Musical score for Flute 4, measures 1-40. The score is written in 4/4 time and features a key signature of one flat (B-flat). The melody consists of eighth and quarter notes, with some measures containing beamed eighth notes. The score is divided into ten systems, each containing four measures. Measure numbers 1 through 40 are indicated above the notes. The key signature changes to two sharps (D major) starting at measure 28.

Musical notation for the song 'Beauty and the Beast' (Part 2), measures 41-51. The notation is on a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The notes are: 41: G4, A4, B4, C5; 42: B4, A4, G4, F#4; 43: G4, A4, B4, C5; 44: B4, A4, G4, F#4, G4, A4, B4, C5; 45: G4, A4, B4, C5; 46: B4, A4, G4, F#4; 47: G4, A4, B4, C5; 48: G4, A4, B4, C5; 49: B4, A4, G4, F#4; 50: G4, A4, B4, C5; 51: B4, A4, G4, F#4.

BEAUTY AND THE BEAST

Tale as old as time
 True as it can be
 Barely even friends
 Then somebody bends
 Unexpectedly

Just a little change
 Small to say the least
 Both a little scared
 Neither one prepared
 Beauty and the beast

Ever just the same
 Ever a surprise
 Ever as before and ever just as sure as the sun will rise

Tale as old as time
 Tune as old as song
 Bitter sweet and strange
 Finding you can change
 Learning you were wrong
 Certain as the sun
 Certain as the sun
 Rising in the east
 Tale as old as time
 Song as old as rhyme
 Beauty and the beast
 Beauty and the beast
 Tale as old as time
 Song as old as rhyme
 Beauty and the beast